

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **L. S.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2004, č. j. OAM-500/VL-18-11-2004, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 36 Az 98/2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2005, č. j. 36 Az 98/2004 - 50,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) udělen azyl v České republice podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů; současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu byly ekonomické problémy spojené s nemožností najít si zaměstnání v důsledku účasti na demonstraci a absence bydlení; v těchto skutečnostech však žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2005, č. j. 36 Az 98/2004 - 28 byla žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného jako nedůvodná zamítnuta. Proti rozsudku podala žalobkyně v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž požádala o ustanovení zástupce

pro řízení o kasační stížnosti. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2005, č. j. 36 Az 98/2004 - 50 byla žalobkyni ustanovena pro řízení o kasační stížnosti zástupkyní Mgr. Sofie Pondikasová, advokátka se sídlem Křenová 64, Brno. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž žádala jeho zrušení a ustanovení zástupce se sídlem v Praze nebo v okrese Praha – západ. Tuto skutečnost stěžovatelka odůvodnila tím, že je těhotná, pročež se ze zdravotních důvodů obává cestovat za ustanovenou zástupkyní. Pro případ, že by s ní neměla kontakt, se stěžovatelka obává nevýhodného postavení v soudním řízení, od něhož si slibuje zrušení rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatelka uvedla, že byla účastnicí demonstrace proti diktatuře v Bělorusku a má proto obavu z pronásledování. Proto stěžovatelka navrhla, aby usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2005, č. j. 36 Az 98/2004 - 50, bylo zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k této kasační stížnosti nebylo požadováno.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvod podané kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jde tedy o stěžovatelkou tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v přecházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. může navrhovatel – v tomto případě je jím stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti – u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která by jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, neboť jen tak lze v kvalifikovaných případech (za splnění § 35 odst. 7 s. ř. s.) dostat zásadě rovnosti, jež se promítá v zákonem výslovně vyjádřené zásadě rovného postavení účastníků podle § 36 odst. 1 s. ř. s. Má-li být tímto ustanovením založeno konkrétní subjektivní právo stěžovatelky na odborné zastoupení osobou s právnickým vzděláním v řízení před soudem, pak toto právo je toliko právem na zástupce, jímž může být i advokát, nikoliv však právem na konkrétního zástupce, například pocházejícího z určitého regionu. Pokud by toto právo mělo být „právem na konkrétního zástupce,“ pak by se taková interpretace dotýkala samotného smyslu ustanovení zástupce soudem; pokud by totiž navrhovatelka věděla o konkrétním zástupci, jenž je s její věcí seznámen a jenž např. již v minulosti činil jednotlivé kroky právní služby v téže věci, patrně by neexistovala potřeba jej nyní ustanovit soudem. Nedostatek finančních prostředků související se splněním podmínky osvobození od soudních poplatků, jak je shora uvedeno, je totiž toliko jednou z podmínek vyplývajících z § 35 odst. 7 s. ř. s.

Krajský soud v Brně ustanovil stěžovatelce v daném případě zástupkyni z řad advokátů působících v obvodu tohoto soudu. Pokud jde o konkrétní náplň povinností, jež ustanovené zástupkyni napadené usnesení přineslo, pak ta je závislá na aktuálních potřebách, jež po dobu trvání takového zastoupení vyplynou jak z přímých pokynů

stěžovatelky, tak ze strany soudu, přitom budou záviset na procesním vývoji sporu. U probíhajícího soudního sporu, kde je zástupkyně soudem ustanovena, probíhá její komunikace se soudem zpravidla bezprostředně. Jde tu tedy zřetelně o průběžně vykonávanou činnost, k níž povinnost ustanovené zástupkyně nastupuje často automaticky, bez dalšího výslovného pokynu ze strany zastoupené či třetí osoby. Stěžovatelce tento stav zajišťuje určitý stupeň právního komfortu, jehož se mu dostává prostřednictvím jistoty, že je správa jejich právních záležitostí v konkrétním soudním sporu trvale svěřena do rukou její zástupkyně. Za tohoto stavu, uvaží-li soud, že v rámci zastoupení stěžovatelky přichází v úvahu nahlížení do soudního spisu i do správního spisu, který se před předložením kasační stížnosti Nejvyššímu správnímu soudu soudem nachází u Krajského soudu v Brně, možná následná procesní reakce ustanovené zástupkyně vůči soudu apod., pak není řešením nelogickým ustanovit stěžovatelce zástupkyni z obvodu soudu, který koná úkony před předložením kasační stížnosti Nejvyššímu správnímu soudu, jenž má ostatně rovněž sídlo v Brně. Pokud by bylo třeba osobní součinnosti žalobkyně s ustanovenou zástupkyní, lze ji zajistit případně i prostřednictvím substituta v místě bydliště stěžovatelky. Takové řešení nenaráží na žádnou ze základních zásad, jichž je třeba při rozhodování o této otázce šetřit, a není v rozporu ani se žádným ustanovením procesního předpisu, kterým je řízení před krajským soudem ovládáno (s. ř. s.). Má-li tedy stěžovatelka za to, že ustanovení advokátky Mgr. Sofie Podnikasové bylo nezákonné, Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení nepřisvědčuje a pro úplnost dodává, že řízení před krajským soudem předcházející rozhodnutí o ustanovení zástupkyně nebylo stíženo ani žádnou vadou, jež by se stěžovatelky dotkla na jejích právech.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu